

הגמרא שהיזק ראה אינו נחשב להיזק מהברייתא לקמן ששני חצרות זו מעל זו, העליון מסייע לתחתון בבניית הכותל, ומוכח שהיזק ראה נחשב להיזק.

דף ג, א **מאי קא משמע לן בשאין בה דין חלוקה** כלומר מדוע בחרה המשנה אינה מקשה לפי הסוברים שרצו במשנה הכוונה על בניית כותל, כיון שלשיטה זו יש לפרש עשו קניין ושיעבדו את נכסיהם לבניית הכותל, אבל לפי הסוברים שרצו הכוונה לחלוק קשה, שעל זה לא מועיל קניין, כיון שקניין דברים הוא. **קנין דברים בעלמא הוא** מה שמצאנו ששומר חנם מתחייב על ידי קניין להיות כשואל, אין זה קניין דברים, כיון שמשעבד את עצמו לשלם אם יאנס החפץ. **רב אשי אמר מון שהלך כו'** ובא רב אשי להשמיענו שאף אם מחזיק שלא בפני חברו, אינו צריך שחברו יאמר לו לך חזק וקניי כפי שצריך לומר בכל קניין חזקה הנעשה שלא בפני המוכר. **ארבע אמות גובה אפותיה דה' קאי טפי לא קאי** אין הכוונה שאינו מתקיים כלל, אלא שאינו מתקיים כמשפט הגזית, שאנשים בונים אותו כדי שיעמוד ימים רבים. **טרקסין רבנו** תם מפרש שהוא מלשון סגירת סיני, כלומר שאמה זו סוגרת על הלוחות שניתנו בסיני שמונחות בקודש הקדשים. ויש מפרשים שהוא מלשון פנים וחוף, שהיה ספק אם אמה זו קדושה כקודש הקדשים או כהיכל. **שאני התם דאיכא טפה יתירא** וכמו כן יכלה הגמרא לתרץ, שהאמה טרקסין עמדה על ידי התקרה והמעזיבה שעל גביה. **מכלל דאיכא זותרתי** ואין לדייק להיפך, שיש לבנים גדולות משל שלשה טפחים, שאם כן לא היה לו לתנא לפרש כלל את שיעור הלבנה, והיינו יודעים לשער בלבנה קטנה שהיא שלשה טפחים.

דף ג, ב **אמר אביי גמירי** ולפי זה לא צריך להגיע למה שתירצה הגמרא על קושייתה הקודמת. **הג"ה** אם בית הכנסת של חורף ושל קיץ המוזכר בגמרא הוא בית כנסת אחד, הטעם שהותר להם לסותרו הוא כיון שמציאות זו נחשבת כאילו מצאו שבר בבית כנסת, ואם מדובר בשני בתי כנסת הותר להם לסותר כיון שמדובר שמצאו בו שבר, ויתכן שכיון שהיה שם בית כנסת אחר הותר להם לסותר אף אם הם לא מצאו שבר בבית כנסת, ועוד שמחמת הקור והחום וודאי יבנוהו, או שבזמן גדול אין לחשוש שלא יבנוהו. **ועייליה לפורייה לתתם** אין הכוונה לבית הכנסת ממש, שאסור ללון בבית הכנסת, אלא הכוונה סמוך לבית הכנסת במקום שבו רגילים האורחים לישון ולאכול. **כל דאמר מביית השמונאי אתינא עבדא הוא** וכן נפסק להלכה, ולא כמו שפירש רש"י בסוטה שאימו של אגריפס שהיה מצאצאי הורדוס, הייתה ישראלית, שאם כן דינו כישראל. **מאן דריש מקרב אחיך רבנן** שבפשוטו משמע שבא הפסוק למעט גוי ולא עבד, וחכמים דרשו שבא למעט אף עבד. **קטלינהו למולוהו רבנן** אין הכוונה ממש לכל רבנן, שהרי מוכח שבני בתירא חיו בזמן הורדוס.

דף ד, א **שכל דברי מלכות נחתכין על פיו** לפי התרגום על מגילת אסתר, נענש התך שהוא דניאל בכך שנהרג, שהרגו המן על שהיה מעביר דברים בין מרדכי ואסתר, והגמרא במגילה אינה סוברת כך. **הכי קתני וכן בנינה סתם כו'** וכן יפרש אביי את הסיפא של המשנה, שסתם בקעה וגינה במקום שלא נהגו לגדור, אין מחייבים אותו. **והא מנחנין קתני קשיא** ולא אמרה הגמרא תיובתא, כיון שיש לפרש שכוונת המשנה שהחזית צריכה לבלוט מחוץ לחומה, אך קשיא היא, שאם כן היה לה למשנה לכתוב מחוץ. **גייז ליה חבריה ושדי ליה** שבמחיצה העשויה מהוצים אין ניכרת הגזיזה, כפי שהיא ניכרת בכותל אבנים.

דף ד, ב **לאפוקי מדאביי** ואביי יעמיד את המשנה כפי שהעמידה הגמרא מתחילה, וסובר אביי שהיה לה למשנה לכתוב תקנה עבור רמאי. **אם עמד וגדר את הרביעית** כך הגרסא, ולא גורסים אם עמד הניקף. **דמי קנים בול** ודין זה שונה מיורד לשדה חברו שאינה עשויה ליטע ונטעה שלא ברשות, שהדין הוא שידו על התחתונה ומקבל את הפחות מבין ההוצאה והשבח, כיון שכאן יכול הניקף לטעון למקיף שדי לו לשכור שומר בזו ואינו זקוק כלל לגדרות, ומכל מקום מחייבים אותו בדמי קנים בול, כיון שוודאי אם היה מוצא קנים בול היה מעדיף לעשות מהם מחיצה, ולא לשכור שומר. **שניה ושלישית לא** הטעם שלתנא קמא חייב על הרביעית הוא, כיון שאין לך אדם שלא היה מסייע בבנין הגדר הרביעית, ועל ידי כך הוא יהיה מוקף מארבעה רוחותיו. **ורבי יוסי סבר אם עמד ניקף וגדר את הרביעית** ולפי זה רבי יוסי מיקל, ומשמע כך מלשונו של רבי יוסי שאמר אם עמד וגדר, שמשמע שמדובר שהניקף גדר.

דף ב, א **השותפין** הטעם שנשנתה מסכת זו לאחר בבא מציעא, כיון שהפרק האחרון שם עוסק בדיני שותפים, ולכן נסמכה לה מסכת זו, שפותחת בדיני שותפים. **כפיסין** בגמרא מפורש שהיינו אריחים, ומה שכתוב בפסוק 'וכפיס מעץ יעננה' היינו כיון שהיו מניחים עליהם עצים מלמעלה ומלמטה. **בגויל זה נותן ג' טפחים כו'** השיעור המוזכר במשנה בא להורות שאם נהגו ביותר מהשיעור, אינו צריך לעשות כן. והכל כמנהג המדינה בא להורות שאם נהגו בפחות, ינהג כן. ואם נהגו לעשות כתלים פחותים מהוצא ודפנא, לא ינהג כן, כיון שמנהג הדייט הוא. **לפיכך אם נפל הכותל וכו'** היינו משום שהם בונים את הכותל בעל כרחם, לשיטה הראשונה בגמרא באופן שעשו קניין ביניהם על בניית הכותל, ולשיטה השנייה בגמרא אף שלא עשו קניין ביניהם, יכולים הם לכפות זה את זה על בניית הכותל, משום היזק ראה. ובאה המשנה להשמיענו שאפילו אם נפל הכותל לרשות אחד מהשותפים, ושהו לאורך זמן ברשותו, שבאופן כזה הוא צריך להיות נאמן במה שטוען שהוא בנה את הכותל לבדו, מיגו שהיה טוען שהוא קנה את חלקו של חברו, אין הוא נאמן, כיון שטענתו שהוא בנה לבד את הכותל, אינה מסתברת, כיון שהיה באפשרותו לכפות את חברו לבנות עימו את הכותל, וודאי לא היה בנה אותו לבד. **סבריה מאי מחיצה גודא** הגמרא נקטה לשון זו, כיון שהסבר זה בדברי המשנה אינו עיקרי, ולהלכה נפסק כמו ההסבר השני בדברי המשנה. **כדתניא מחיצת הכרם שנפרצה** יש ספרים שגרסו דתנן, ואומר רבנו תם שאין לגרוס כך, כיון שדין זה אינו שנוי במשנה בשום מקום. **אומר לו גדור** לבעל הכרם, שעליו חובת ההרחקה. ואם לא התרו בו הוא פטור. ואומר ר"י שמלשון הברייתא משמע שאף בפעם שנייה צריך להתרות בו. ובפעם שלישית מסתפק ר"י אם צריך להתרות בו. ורבנו תם למד מלשון הברייתא שתוספת מאתיים שבין שני הפרצות אינם מצטרפות, ואין התבואה נאסרת.

דף ב, ב **נתיאש הימנה ולא גדרה** דווקא כשהתייאש בעל הכרם, הכלאיים נאסרים בהנאה, אך כשלא התייאש ועוסק בתיקון המחיצה, אפילו שהוסיפה התבואה מאתיים קודם שגדר את המחיצה, אין האיסור חל על הכלאיים. **והייב באחריותו** והיזק זה נחשב כהיזק ניכר, כיון שרואים את הגפנים מעורבים בתבואה, וניכר האיסור כלאיים. **ואימא מאי מחיצה פלוגתא** מפרש ר"י שהגמרא מעדיפה לדחוק ולומר שמחיצה היא פלוגתא, למרות שבכל מקום מחיצה הכוונה לכותל, כיון שעל הפירוש של כותל, מקשה הגמרא בסמוך כמה קושיות. **וכיון דרצו בניין את הכותל בעל כרחו** ומדובר בחצר שאין בה דין חלוקה כמבואר בגמרא להלן, ולכן כתוב במשנה רצו. ונקטה המשנה מקרה של חצר שאין בה דין חלוקה ודווקא שרצו לחלוק, כדי שלא נטעה לומר שבאופן כזה אי יכול לכפות את חברו לבנות כותל, כיון שהוא יכול לטעון לו שהוא התרצה לחלוק עימו את החצר שלא על דעת לעשות כותל, ובאה המשנה להשמיענו שאינו יכול לטעון כך. **הוה אמניא במסיפס בעלמא** ורצו שכתוב במשנה, היינו שהתרצו לחלוק את החצר במסיפס, ואפילו שבלא רצון שניהם, יכולים לכפות זה את זה לחלוק את החצר במסיפס, היינו במסיפס גרוע, אך כשרוצים לחלוק במסיפס, חולקים ביניהם במסיפס של גויל או גזית, הכל כמנהג המדינה. ואין נראה כפירוש רש"י. **בניין את הכותל באמצע פשיטא** קושיית הגמרא היא רק לדעת הסוברים שמחיצה הכוונה לכותל, ומדובר שעשו ביניהם קניין על בניית הכותל, שבאופן כזה פשוט שבניית הכותל צריכה להיות באמצע. אבל לדעת הסוברים שמחיצה הכוונה חלוקה, הוצרכה המשנה להשמיענו שבונים באמצע, כיון שהיה מקום לומר שמשום היזק ראה צריך השותף לסייע בבניית הכותל, אך אינו צריך לתת מחלקו לכך. **תא שמע וכן בנינה** ולהלן מסיקה הגמרא שכוונת המשנה שסתם גינה דינה כמקום שנהגו לגדור, ומוכח שהיזק ראה נחשב להיזק. **גינה שאני כדרבי אבא וכו'** דווקא בגינה מחייבים לבנות כותל מטעם זה כיון שיבוליה עומדים במשך כל השנה, מה שאין בבקעה שיבוליה עומדים במשך חודש אחד בשנה. **נפל שאני** כיון שהורגלו כבר לעשות תשמישים צנועים בחצר. **ודקארי לה מאי קארי לה** כלומר כיצד לא עלה על דעת המקשה לחלק בין נפל ללא נפל, שחילוק פשוט הוא, ואדרבה יש להוכיח משם שהיזק ראה אינו נחשב להיזק, מכך שנקטה המשנה דוגמא של נפל שמשמע שדווקא בנפל כופים אותו. **הויקא דרביים שאני** ואפילו בחצר שאינה סמוכה לרשות הרבים יש לחשוש להיזק הרבים, כיון שלפעמים הרבים נדחקים ובאים סמוך לחצר. **מאי לאו ככותל** ואין לפרש שכשאין ארבע אמות ליה ולזה, אינו יכול לבנות את הכותל אף ברשותו, וכשיש ארבע אמות ליה ולזה יכול לבנות את הכותל ברשותו אך לא באמצע, שהלשון חולקים משמעו באמצע. **שאני התם דאמר ליה בעל החצר לבעל הגג כו'** ויש להקשות מדוע לא הוכיחה

שמתחילה היה יכול לומר לו או שתבנה אתה את כל המעקה בחלקך וטול הוצאותיך, או שאני אעשה כן, ונרוויח שלא נצטרך להעדיף. והיה מקום לומר שאף לאחר שזה בנה את חצי המעקה יוכל לומר לו כן, ולכן הוצרך אביי להשמיענו שאינו יכול לטעון לו כן. **שתי הצרות זו למעלה מזו** דעת רב הונא שהתחתון בונה לבדו עד לקרקעית החצר העליונה, ומשם ואילך הוא מסייע לעליון בבניית כותל בגובה ארבע אמות. ומפרש רבנו תם שמדובר באופן שהחצר התחתונה נמוכה מן העליונה מצד אחד, ושווה לה מצד שני, ולכן על התחתון לסייע בבניית כותל בגובה ארבע אמות מקרקעית העליונה. ור"י מפרש שבכל מקרה צריך לסייע לו, כדי שלא יזיק את העליון בשעה שהוא עומד בחצרו.

דף ז, א שוף אכריסך רש"י פירש שחה קומתך. ולר"י נראה לפרש שוף מלשון שפשוף, שמתחכך בארץ כשנכנס. **בוקי סריקי** סריקי פירושו ריקים. **היינו הך** שהדין שיש ללמוד מן המעשה השני, שיכול בעל החלון לטעון לבעל הכותל, שכותל חדש אינו מתקיים בבית שכתליו עתיקים, דין פשוט הוא, ואין בו חידוש. **אספלידא** רש"י פירש טרקלין יפה, ובערוך פירש מערה. ואומר ר"י שכאן אי אפשר לפרש שהכוונה למערה, אלא לאכסדרה. **א"ל בדידי קבנינא** רבנו תם מפרש שטענת בעל האספלידא לבעל החצר הייתה, שהוא מונע ממנו על ידי הכותל מלהביט לשדותיו. ור"י מפרש שהוא היה מאפיל עליו, אך לא לגמרי. **והוא דקרו ליה בית כור** וכגון שידוע הקונה שיש לו קרקע שמכונה כך, אך אם לא ידע מקח טעות הוא. ומדובר שהמוכר הוויל לקונה אפילו מדמי לתך, ולכן אין הדמים מודיעים, או שמדובר ששילם דמי לתך, ואין על המוכר להשלים לו לבית כור, אלא שאם אין הקרקע מכונה בית כור, יכול הקונה לחזור בו מן המקח.

דף ז, ב מר ינוקא הוא הגדול, ונקרא כך כיון שנולד בינקותו של רב חסדא, ומר קשישא הוא הצעיר שנולד בזקנותו. **נהרדעי לטעמייהו** שרב חמא ושמואל היו מנהרדעא. **אין להם דרך זה על זה** הטעם הוא כיון ששמואל פסק הלכה כרבי עקיבא שמוכר בעין יפה מוכר, ואף כאן האחים חלקו ביניהם בעין יפה, ולא שיירו לעצמם ברשות השני כלום. **ולא סולמות זה על זה** אין נראה לר"י כפירוש רש"י, אלא מדובר שאח אחד נטל עלייה וחצר, והשני נטל בית, שהדין הוא שאסור לבעל העלייה לסמוך את הסולם בכותל הבית. **ואי בעית אימא הא והא מבראי** ואין לגרוס הא והא מגוואי, שאם כן לא שייכים החילוקים שאומרת הגמרא, שאם יש לבית שער דלת הרי זה חסרון, ובלא דלת אין בזה חסרון, כיון שבכל אופן אין העני יכול להיכנס מבפנים לחצר. **לפי שבה ממון הן גובין** כיון שהגייס בא על עסקי ממון, ואינו בא להרוג, שאם לא יעמדו כנגדו, הוא אינו הורג. **לפי קירוב בתים הן גובין** כלומר שעני קרוב ועני רחוק, הקרוב משלם יותר, וכן בעשיר קרוב ועשיר רחוק, אך עני קרוב ועשיר רחוק, העשיר משלם יותר, כיון שאף לפי שבה ממון הם גובים. **אלימא לצדיקים** כו' שהפסוק לפני כן עסק בצדיקים, שנאמר 'ולי מה יקרו רעיק אל מה עצמו ראשיהם'.

דף ח, א לא שליט למרמא עליהם כיון שהיו עסוקים במלאכת שמים דהיינו בבניין בית המקדש, וכמו כן אין להטיל מס על לומדי התורה. **והלך זו ארנונא** רש"י מפרש מעשר בהמות ותבואה. ורבנו חננאל מפרש ארוחה שנותנים לשלטון כשעובר בעיר. **כריא פתיא** פירש רבנו חננאל להסיר הגבשושית מרחוב העיר. **איפרא הורמיו** מפרש רבנו חננאל שמשמעותו של שם זה, חן מאת המקום. **ככלב וכעורב** כמו שפירש רש"י. וזהו מה שכתוב 'נותן לבהמה לחמה לבני עורב', שבהמה בגימטריא כלב. **יתבי רב יוסף וקא מעיין בה** יש לפרש שרב יוסף קיבל את הכסף, אפילו שלהלן דורשת הגמרא שאסור לקבל צדקה מן הגויים, משום שלום מלכות, ופדה בכסף שבויים עובדי כוכבים. או שבאמת פדה בהם שבויי ישראל כיון שאסור לגנוב את הדעת אפילו של עובדי כוכבים, ואיפרא הורמיו שלחה את הכסף לרב יוסף לצורך מצווה גדולה.

דף ח, ב פדיון שבויים מצווה רבה והטעם שלא הזכירה הגמרא במגילה שאף לצורך מצווה זו מוכרים ספר תורה, כיון שדבר פשוט הוא. **ומתחלקת בגי מפני שהיא כדני ממונות** אך הגבייה הייתה בשניים, כיון שידעו כמה על כל אחד לתת. **ולשנות לכל מה שירצו** מפרש רבנו תם, שכיון שבני העיר משנים. מותר לשנות אף לדבר הרשות. **כי הא דרבא אנפיה** ומדובר שהיה עימו אדם נוסף, שאין עושים שררה על הציבור בפחות משניים. **אנפיה לרבי נתן** ואפילו ששנינו שכל מצוות עשה שמתן שכרה בצידה אין בית דין כופים עליה, מפרש רבנו תם שרבה כפה את רבי נתן בדברים. עוד תירץ שכאן מדובר שקיבלו

דף ה, א הגהה כתב בספרים אבל מקיף לא יהיב ליה אלא דמי רביעית והטעם שאומרת הגמרא שעל הגדר הרביעית חייב הניקף לשלם, אפילו שהטעם שפטור משאר הגדרות הוא שיכול לטעון שדי לו לעשות גדר קוצים בזו ואין לו צורך בגדרות. שאין אדם שלא יסייע בבניית הגדר הרביעית, כשעל ידי כך יהיה גדור מכל ארבעה רוחותיו. **ואי לא דאיננא לך כרב הונא אליבא דר' יוסי** נראה שלא אמר זאת כדי להפחידו, אלא סבר רבא שכך היא ההלכה. **ארבעה לצלא כו'** אין נראה כפירוש רש"י. ורבנו תם מפרש שרוניא קנה שדה הסמוכה לשדה שרבינא הקיפה משלושת רוחותיה, וסבר רבינא שהוא קודם לרוניא, כיון שהוא מצרן משלושה רוחות ורוניא רק מרוח אחת. והשיבו רב ספרא שאין חילוק, כמו שאין חילוק בשכר הטרחא שנותנים למעבד העור, בין חתיכת עור גדולה וקטנה. והרב אברהם מפרש, שרוניא היה אריסו של רבינא בשדות הסמוכות לשדה הנמכרת, וסבר רבינא שלא שייך כאן דין בר מצרא, כיון שרוניא רק אריס בשדה, והשיב לו רב ספרא שדין בר מצרא שייך אף במי שעובד בקרקע, וכמשל הביא לו את מה שאומרים האנשים שכמו שצריך לשלם ארבעה זוזים לקניית העור עצמו, כך צריך לשלם למי שטורח ומעבד את העור. **מארבע אמות ולמעלה אין מהייבים אותו כו' בחזקת שלא נתן** ומדובר באופן שידוע לנו שהאחד ריצה את חברו, והוא סירב לשלם לו. **אע"פ שלא נתן תקרה מגלגלין עליו את הכל** ואפילו שזה נהנה וזה לא חסר פטור, כאן שגילה בדעתו שנוח לו בהגבהת הכותל על ידי חברו הוא חייב. ועוד יש לפרש שחברו חסר על ידו, שכדי שלא יזיקנו בראיה בשום עניין, הוא מגביה את הכותל. **הקובע זמן לחברו** דווקא בקובע, אבל בסתם הלוואה שהיא שלושים יום, נאמן הלווה לומר שפרע בתוך שלושים יום. **וכא בזמנו ואמר פרעתין תוך זמני אינו נאמן** ומדובר שיש עדים על ההלוואה, ושקבע לו זמן לפירעון, שאם לא כן היה לו ללווה להיות נאמן שפרע בתוך הזמן, מיגו שהיה טוען שלא לוה כלל, או שלא קבע לו זמן לפירעון.

דף ה, ב כי יהיב דלא ליטרדן ובכבוד שמצאנו שבתוך הזמן הוא בחזקת שלא נפדה, היינו כיון שלא חל החיוב עד לאחר שלושים יום, וייתכן שהאב יפטר לגמרי מלפדות את בנו, כגון אם ימות בנו בתוך הזמן. **אלימא דא"ל פרעתין בזמני פשיטא** שאפילו שמדובר שראינו שהוא בנה את הכותל, אין כאן חידוש שהמלווה את חברו בעדים אינו צריך לפורעו בעדים, שאף הסוברים שצריך לפורעו בעדים, היינו דווקא כשהמלווה לא סמך על הלווה בלא עדים, אך כאן אין ראייה שהוא לא סמך על חברו בלא עדים. **ואפילו מיתמי** נראה שדווקא מיתומים גדולים גובים כשמת האב בתוך הזמן, בלא שבועה. אבל מיתומים קטנים אין גובים כלל, אפילו אם מת האב בתוך הזמן. **אע"פ דאמר רבנן הכא ליפרע מנכסי יתומים כו'** ודין זה מוכח ממשניות בכתובות ובשבועות. ומשמע מכאן שאם הוציא אדם שטר חוב על חברו, ותבעו חברו שישבע שלא פרע לו בתוך זמנו, שאינו צריך להישבע. **מי אמרי במקום חזקה מה לי לשקר או לא** ואין לפשוט את הספק ממה שמצאנו שמיגו נגד עדים אינו מועיל, כיון שעדים וודאי עדיפים על חזקה.

דף ו, א ואמר לו פרעתין בזמני אמאי לא כו' ויכלה הגמרא לדחות שמדובר שהוא תובעו בתוך זמנו, שאז הוא אינו נאמן לטעון שפרע לו, או שתבעו בזמנו והוא אומר שפרעו בתוך הזמן שבאופן כזה אין לו מיגו. **כל האומר לא לוייתי כאומר כו'** ובאה הגמרא להשמיענו שאינו יכול לטעון שמה שאמר שלא היו דברים מעולם, כוונתו הייתה, שלוהו ופרע, כיון שהאומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי. **סמך לפלגא סמך לכולה** הכוונה בין לאורך ובין לגובה. **ומודה רב הונא בקרנא ולופתא** רבנו תם מפרש שקרנא הכוונה היכר שלא יאריך את הכותל, כשסמכו לחצי האורך של כותל חברו, ולופתא הוא היכר כשסמכו לחצי הגובה. ואפריזא שמודה בה רב נחמן, הכוונה כשיש היכר שהוא עתיד להשלים את בניית הכותל, כשסמך לחצי האורך, ואקבעתא דכשורי הוא היכר שהוא עתיד להשלים את הכותל כשסמכו לחצי הגובה.

דף ו, ב האי כשורא דמטלתא רבנו תם מפרש דין זה על משנתנו שכתוב בה שחזקה שהשותף לא פרע את חלקו בכותל שמעל ארבע אמות, ואם הניח עליה את קורת סוכתו, בתוך שלושים יום חזקה היא שלא פרע, ולאחר שלושים יום חזקה היא שפרע. **עד שבעה יומי** לאו דווקא שבעה ימים, שהרי בשמיני עצרת הוא אינו יכול לסתור את סוכתו. **ואי חברה בטינא לאלתר הוי חזקה** אומר רבנו שמואל שהחזקות שהוזכרו בגמרא לעיל, הם לאלתר, ולא לאחר שלוש שנים. **בשני צדי רשות הרבים** אומר ר"י שדווקא באופן כזה עליהם לעשות מעקה, כיון שאין האחד מרגיש שחברו נמצא בגגו כדי להיזהר ממנו, אבל בין גג לגג אינו צריך לעשות מעקה. **מהו דתימא מצי א"ל שקול אויזקא כו'**